

РОЗВИТОК ДУХОВНОГО ЖИТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Актуальність цієї теми дослідження: Проблема формування духовних цінностей українського суспільства є досить актуальною в наш час. Як свідчить практика, нація виступає як активна сила політичних змін і залежно від того, які цінності вони вносять у ці зміни, яку культуру впроваджують, багато в чому буде залежати майбутнє суспільства, його культура, напрями трансформацій. Суспільство зацікавлене в тому, щоб ці цінності і культура були демократичними. Їх формування – завдання актуальне і таке, що потребує нагальної уваги. **Мета дослідження** – аналіз сучасного стану духовної культури українського суспільства, основні ціннісні пріоритети людей, що змінюються під впливом внутрішніх змін в Україні та зовнішніх факторів. Для реалізації цієї мети необхідно вирішити такі **завдання**: виділити проблеми, які притаманні українському суспільству та визначити причину цих проблем; розглянути історію дослідження проблеми духовності та розглянути її концепт. **Об'єктом дослідження** є процес духовного розвитку суспільства. **Предметом дослідження** є духовність та її структура. Духовне життя суспільства є дуже широким поняттям. Воно охоплює багатогранні процеси, явища, пов'язані з духовною сферою життєдіяльності людей, сукупність їх поглядів, почуттів, уявлень, а також процеси виробництва суспільних та індивідуальних ідей, і їх засвоєння. Духовне життя – це не тільки ідеальні явища, але і його суб'єкти, у яких є певні потреби, інтереси, ідеали і які мають соціальні інститути, що займаються виробництвом, розподілом і зберіганням духовних цінностей (клуби, бібліотеки, театри, музеї, навчальні заклади, релігійні та суспільні організації тощо) [4]. Розбудова української державності, проведення реформ та побудова громадянського суспільства неможливі без розвитку української духовності. Протягом років незалежності нашої держави основним завданням державного управління був розвиток економіки, тому вирішення проблем у духовній сфері суспільства відбувалося а залишковим принципом. Відсутність чіткої програми духовного відродження українського суспільства гальмувала втілення будь-яких реформ у всіх сферах суспільного життя. Для розуміння й вирішення проблем, які склалися в духовній сфері, необхідним є ґрунтовний аналіз діяльності органів державної влади щодо формування та розвитку духовних цінностей українського суспільства як однієї із складових духовного-інтелектуального розвитку нації [1]. Головне завдання гуманітарної політики у сфері розвитку духовного життя суспільства полягає в тому, щоб створити умови для найповнішого освоєння людиною багатогранного потенціалу як української, так і світової духовності й культури. Надзвичайно важливе також створення умов для всебічної самореалізації духовно-культурного потенціалу, сутнісних сил людини, власного духовного світобачення і світосприйняття. Слід зазначити, що ефективна реалізація державної політики щодо формування та розвитку духовних цінностей можлива лише за умов чіткого визначення суб'єктів та використання конструктивної моделі справляння управлінського впливу, оскільки саме у цій моделі враховані особливості державного управління у духовній сфері українського суспільства [3]. У наш час немає потреби переконувати когось у тому, що духовність є однією з найсуттєвіших характеристик людини як особистості, як активного суб'єкта людських взаємин. У духовності опосередковано чи безпосередньо виявляються певні особливості ставлення людини до інших, до явищ навколишньої дійсності, до себе самої – до всього, чим вона безперервно, щоденно збагачується упродовж життя. Аналіз цих ставлень може наблизити нас до розуміння вельми вагомих змістових характеристик особистості. Суспільну цінність, значущість особистості як носія системи соціально-психологічних характеристик неможливо збагнути, якщо абстрагуватися від сфери її духовності. Такі риси, властивості людини як працьовитість, здатність орієнтуватися у навколишній дійсності, освіченість, визначеність світоглядних орієнтацій, професійна досконалість та інші не можуть бути об'єктивно оцінені поза контекстом духовності [5]. Значення духовності особливо зростає у наш час, коли життя пропонує кожному численну кількість виборів, життєвих самовизначень у найрізноманітніших сферах людської діяльності і, що не менш важливо, – у виборі ціннісних орієнтирів, які визначають життєвий шлях особистості. На жаль, процеси глобалізації зумовлюють не лише розширення можливостей вибору та спектр спрямованості цілей життєвих 5 самовизначень, а й пропонують низку спокусу, безоглядне, некритичне ставлення до яких може зруйнувати в людині її гуманістичну сутність. Лише той, хто чітко визнається у своїх життєвих планах, у сенсі життя, що при цьому збагнув фундаментальність духовного начала в житті людини, здатен протистояти проявам бездуховності – перш за все у самому собі, а також у навколишньому соціальному середовищі. Духовно довершена особистість – це наслідок тривалої, наполегливої праці людини над собою, праці, яка спрямована на поступове самовдосконалення, свідоме вибудовування себе з метою наближення до обраного ідеалу, в якому гармонійно поєднуються високі людські чесноти, що дає можливість виконати, реалізувати себе, а завдяки цьому відчувати всю повноту людського щастя [2]. Людей робить людьми тільки дух і духовність. Відсутність духовності призводить до відсутності чіткого бачення майбутнього, маніпулювання людьми та людською свідомістю. Українці мають щось особливе, що збереглося через тисячоліття втрат та пригнічення. Це наш Дух і Духовність, це наш внутрішній світ і тепло, які характерні саме для українців. У філософії серця - духовна сила нашої нації. Якщо додати до цього сильну волю сучасних українців, ми зможемо об'єднатися у глобальну націю і збудувати державу миру та добробуту. Примирити себе з самим собою, себе - з іншими, інших - з державою, державу - зі світом - найбільше благо для України. Усі хочуть спокою та злагоди, миру та добробуту. Але поки кожен не почне з себе - справи не буде. Вибачити рідних та близьких, прашурів та сучасників, повірити в себе і в державу - це є воля Бога і наше прагнення. Дух, як сила волі, заснована на народних традиціях і духовність, як здатність творити добро у соціальній сфері - основа нової національної ідеї України [6]. **Висновки:** Духовне життя суспільства є надзвичайно важливим елементом його життєдіяльності, від оптимального процесу розвитку якого залежить його загальний процес. Духовне в людині – це те, що стало її надбанням, її внутрішньою сутністю перш за все завдяки її власним, добровільним, глибоко усвідомленим зусиллям. Духовність – це здобуток, неоціненний скарб людини, який з дитинства пощастило з вихователями, котрі талановито вели її до досягнення таємниць самотворення, вибудовували у ній віру та переконання в тому, що людина сама може і повинна стати творцем своєї долі.

Список використаних джерел

1. Л.В.Мисів «Особливості законодавства України щодо діяльності органів державного управління у сфері формування та розвитку духовних цінностей українського суспільства» URL://<http://academy.gov.ua/ej/ej1/txts/MISIV.htm>
2. Загальна редакція М.Й. Боршевського Навчально-методичний посібник «Виховання духовності особистості» URL://<https://core.ac.uk/download/pdf/19596193.pdf>
3. Целякова О.М. «Духовність і ціннісні орієнтації студентської молоді України в трансформаційному суспільстві» URL://http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_38_22.pdf
4. «Сутність духовного життя суспільства. Суспільна свідомість» URL://http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/4%20KURS/4/1/14H3R14_1.htm
5. Єрохін С.А., Баранівський В.Ф., Осічнюк Ю.В., Єрмошенко М.М., Ільчук Л.І., Привалко Т.В., «Духовна безпека України погляд суспільствознавства і богослов'я» URL://<http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/Zbirka-materialiv-konferentsiyi-2018.pdf>
6. Гончарук Т.В., Гнасевич Н.В., Гурик М.І., Паучок В.К., Чигур Р.Ю. «Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації» URL://<https://cutt.ly/sgkZ7IF>.